

⁷⁷
Oversigtskarta.

Skala 1:100'000.

Kostnads fördelnings längd

för sänkning af Närkegölen och Virnsjön samt förslägg-
ning af vattensjuka marker, liksom de hemmanen Hall-
sbo, Duvik och Kvidsmåla i Mjölshults socken af Hall-
sbo län, upprättad vid laga synförrättning år 1918.

Hummanets tillhörighet	Hummanets namn och ägare	Östra			Västra			Hummanets förvaltnings- och skatt		Lagstiftning		Hummanets förvaltnings- och skatt		
		Förvaltningsområdet			Förvaltningsområdet			Lagstiftning		Lagstiftning		Hummanets förvaltnings- och skatt		
		Reparationer fot.	Skatt	Skatt	Reparationer fot.	Skatt	Skatt	Reparationer fot.	Skatt	Reparationer fot.	Skatt	Reparationer fot.	Skatt	
		%	kr	öre	%	kr	öre	kr	öre	%	kr	öre	kr	öre
	<u>Kausbo</u>													
A	Aktieförlaget Nilsens Sten Luggnäs	14.503	906	44	68.893	3.444	65	4.357	09	37.961	165	94	4.577	03
	<u>Livik</u>													
B.	$\frac{3}{128}$ mth. David Andersson	7.048	440	50	-	-	-	440	50	4.009	17	52	458	02
C.	$\frac{3}{64}$ " Viktor Pettersson	26.027	1.626	69	12.403	620	15	2.246	84	20.132	88	09	2.334	93
D.	$\frac{15}{128}$ " Martin Lennson	22.056	1.378	50	-	-	-	1.378	50	12.543	54	83	1.433	33
E.	$\frac{3}{128}$ " Anders Magnus Petterssens storbhus	0.874	54	63	-	-	-	54	63	0.497	2	17	56	86
F.	$\frac{3}{128}$ " J. F. Holmberg	9.589	599	31	-	-	-	599	31	5.434	23	84	623	15
G.	$\frac{3}{64}$ " Johan Petter Andersson	16.819	1.051	18	-	-	-	1.051	18	9.565	41	81	1.092	99
	<u>Arvidsonåla</u>													
H	$\frac{1}{2}$ mth. Herman Johansson	3.084	192	25	18.704	935	20	1.127	95	9.819	42	92	1.170	87
	Summa	100.000	6.250	-	100.000	5.000	-	11.250	-	100.000	457	12	11.687	12
Livik den 19 december 1918. Olof Fredholm Stafens Landbruksingenjör L. M. Pettersson. C. J. Carlsson.														

Utlåtande.

1. afgifvet af styrelsen vid laga synföreläggning för
2. sänkning af Möckgölen och Timsjön samt förläggning
3. af vallenskadade marker, tillhörande hemmanen Hall
4. och Tivik och Bridsmåla i Mistrakulls socken af
5. Hallnar Län.

Möckgölen och Timsjön är belägna omkring
8,5 km. norr om Mistrakulls kyrka. Afloppet från
Timsjön passerar genom Möckgölen, hvilken snare
är träskartad och under vissa tider af året till stor
del utströkad. Afloppet fortsätter sedermera genom
Hallsgården samt utmynnar kort nedanför denna i
Träskfjärden, en vik af Åstusjön.

De vallenskadade marker, hvilkas förläggning nu
blifvit ifrågasatt, utbredda sig dels omkring Möckgölen och
söderut från denna i en längsträckt, som en dalgång, dels
omkring Timsjön. På grund af höjdförhållandena äro
dessa båda markområden för sin förläggning full-
komligt oberoende af hvarandra. För förläggning
af det förra markkomplexet, som här nedan be-
nämnes östra förläggningsområdet, kräfras sänke-
ning af Möckgölen medelst fördjupning af dess
aflopp genom det bergpass, som skiljer densamma
från Hallsgården, samt upptagande af en afloppsgräp
genom förnämnda dalgång söderut fram till grän-
sen mellan Tivik och Bridsmåla. Förläggning af
de omkring Timsjön belägna markerna, hvilka i det
nu uppräklade förslaget benämnas västra förlägg-
ningsområdet, kan ske genom fördjupning af dess
aflopp med till Möckgölen. Höjdskillnaden mellan

Vinsjöns och Möckgölens vattenstånd är redan för närvarande så stort, att en sänkning af de föra i ändamål att förlägga de omkring Vinsjön belägna markerna icke har någon inverkan på Möckgölens vattenstånd.

Laga hinder

Enär företaget afse sjösänkning, afdras i lagstadgad majoritet för dess genomförande. Af de jordägare inom kommunen Flivik och Krids - i måla, som berörs af företaget, är emellertid samtliga, med undantag af en, sökande till förrättningen, hvarjämte ägarer af kommunen Hallsbo har genom särskild skrifvelse af den 18 november 1918 förenat sig med sökandena till förrättningen. De som sökt företaget äga därigenom 98,52% af den jord som genom detsamma kommer att förbättras, hvar för hinder från denna synpunkt icke föreligger mot företagets genomförande...

Det heller i öfrigt har något laga hinder af mot företaget blifvit vid synförrättningen anmälde eller kunnat af styrelsen utlösas.

Företaget är enligt styrelsens önsket att anses som sådan vattenafledning, hvarn stadgas i 2 Kap. af Lag om dikning nr. 100 den 20 juni 1879.

Kval.

De vattensjuka markerna, som genom företaget komma att förbättras, omfatta en areal af sammanlagt 32.045 hektar, hvaraf 23.210 hektar åker, 2.430 hektar ångsmark samt 6.405 hektar kärr - eller blysmark, hvaraf kommer på östra förlägningsområdet 13.260 hektar åker, 0.985 hektar ångsmark samt 6.405 hektar kärr eller blysmark, eller tillsammans 20.650 hektar, samt på västra förlägningsområdet 9.950 hektar åker och 1.445 hektar ångsmark, eller sammanlagt 11.395 hektar.

Vallmängd och dimensioner.

Det genom östra förslägningsområdet föreslagna afloppet A-B-C-D har i sin nedre del från den punkt B, där Vinsjöns utlopp inrymmer, ett vallensamlingsområde af omkring 2.8 km². Afspinningen vid flod borde beräknas till 60 sekunder per kvadratkilometer, och utgör sålunda den största vallmängd, som sträckan A-B har att afbörda, 0.17 kubm. i sek. Bottenbotten har föreslagits till 0.5 m., sidolutningen till 1:1.5 och bottenlutningen till 0.4:1000. Valldjupet kommer därvid att uppgå till omkring 0.55 m. och vattenhastigheten till 0.22 m. i sek. I brygskärningen nedanför Mörkögölen skall bottenbredden lagas till 1.4 m., hvarvid sidorna må gräas lodräta. Medelvallmängden kan beräknas till omkring 1/10 af flodvattenmängden, eller 0.02 kub m³, som kommer att afböras vid ett valldjup af omkring 0.2 meter, samt en vattenhastighet af 0.12 sek. m.

För sträckan B-D utgör underbördsområdet omkring 1.2 km² samt flodvattenmängden 0.07 kub m³. Bottenbotten har föreslagits till 0.5 meter, sidolutningen till 1:1.5 och minsta bottenlutningen till 0.3:1000. Största valldjupet i diket kommer då att uppgå till omkring 0.4 m. och vattenhastigheten till 0.16 sek. meter. I brygskärning skall afloppets bottenbredd vara 1.2 meter, för att vågm uppdrämning ej skall förorsakas. Vid medelvattenstånd, då omkring 0.01 m³ per sek. skall afledas kommer valldjupet att uppgå till omkring 0.15 m. och vattenhastigheten till 0.1 m.

Ennen afloppets reglering till om angifna dimensioner kommer högvattentytan i för Mörkögölen och kringliggande marker att sänkas omkring 1.3 meter, hvarjämte medelvattentytan sänkes omkring

0.85 meter.

Vörmsjöns aflopp, som i föreliggande förslag betecknas med B-E-F, har all aflöda vattnet från ett nedbördsområde af omkring 1.6 kvadratkilometers areal. Afloppets bottenbredd har föreslagits till 0.5 meter, och sidolubningen till 1:1.5 samt bottenlubningen till 0.3:1.000. I lugnskänning skall bottenpedden vara 1.2 m. med lodräta sidor. Godvattnsmängden, 0.1 sm^3 , kommer därvid att aflödas vid ett valländjup af omkring 0.45 meter och en vattenhastighet af 0.18 sm. Vid medelvattensmängd, 0.01 sm^3 , i afloppet blir valländjupet 0.15 m. och vattnets hastighet 0.1 sm.

Vörmsjöns högvattensyta kommer därigenom att sänkas 1.25 m. och dess medelvattensyta 1.00 m.

För oförutseende bräddningar har Languit-bak & Hulters formel för vattnets rörelse i öppna ledningar blifvit använd, med friktionskoefficienten antagen till 0.03.

Arbetets utförande.

Samtliga i detta förslag angifna arbeten böra utföras på utlymnad till lämplig person mot utflyggande lönen, och skola desamma vara i sin helhet afslutade senast inom 5 år, efter det samma synföreläggning vunnit laga kraft.

De ur afloppograferna uppskattade jord- eller skunnassorna skola uppläggas på minst af 1.0 meters afstånd från afloppens kantar. Jordvallarna, hvilkas lutning mot afloppet ej får vara gräns brantare än 1:1.0, skola genomskäras för alla löstfärande diken samt i öfrigt på lämpliga ställen, dock minst på var 50de meter, för att ett vatten från angränsande mark må kunna finna afgränsning.

Bovar.

Även afloppograferna förefinnas för närmare

ronde 3 st ägrägsbroar af trä, hvilka skola om-
byggas i enlighet med därför uppgjorda ritningar.

Afsättning.

Eftersom arbetet blifvit fullbordat samt om-
så utföras under dess utförande, skall detsamma,
för den händelse någon af intressenterna det på-
tycker, inspekteras eller afprövas af medberörande sta-
tens landbruksingenjör.

Underhåll.

Aflopsgrafsarna skola hvarje år efter de-
ras färdigställande rensas från islämningar och uppe-
komma värbildningar samt därvid äro tilläts till
de dimensioner, som vid denna synföreläggning blif-
vit för desamma bestämda.

Kostnaderna för dessa underhållsarbeten skola
fördelas på intressenterna enligt samma grunder, som
här ordnas angående för fördelning af kostnaderna
för aflopsgrafsarnas första upptagande.

Lämnning eller annan åtgärd, som hindrar
vattnets fria gång, må icke föreläggas i aflappen, se-
dan dessa blifvit upptagna i enlighet med här
lämnade bestämmelser.

Kostnadsförslag

Kostnadsförslaget slutar på en summa af
11 687:12 kronor, hvarest 11 250.- kronor för anläg-
gningsarbetenas utförande samt 437:12 kronor för sy-
neföreläggningen. Af anläggningskostnaderna be-
löpa 6 250.- kr. på östra och 5000.- kr. på västra an-
läggningsområdet. Kostnadsförslaget är uppgjort
med hänsyn till ett dagsverks pris af 6:25 kronor.

Uppmätning, mätavvägning och jord- värdering

De marker, som beträffas och äro nytta ge-
nom anläggningsen, hafva blifvit kartlagda och
mätavvägda samt afgränsade från högre belägen

mark genom en begränsningslinje, belägen på 1.5 meters höjd öfver nuvarande undervattensståndet i resp. vattendrag. Markerna hafva sedermera af symmännönn uppskattats såväl i sitt nuvarande vattensjukas tillstånd som i det skick, hvori de beräknas komma efter fortläggningsarbetenas utförande. Därvid har hänsyn tagits till den afkastning, som markerna, på grund af släta godhet och beståffshet, lämna under föruträkning att den vore fullständigt fortlagd. De sålunda påhållna värdena äro införda i kol. 15 af värderingslängden.

Markens nuvarande värde har uppskattats med hänsyn till hvarje ägofigurs höjdläge i förhållande till dess vattensyta, som är skadad af vattenskadad. Därvid har användts en graderingskarta, i hvilken det nuvarande värdet af mark, som är belägen på samma höjd som nämnda vattensyta, antagits till 0%, och nuvarande värdet af mark, belägen 1.5 m. öfver samma nivå, till 100% af markens blifvande värde efter fortläggningen. Förstnämnda mark kommer sålunda att genom förslaget förbättras med hela sitt värde i fortlagdt skick, medan sistnämnda mark icke förbättras genom förslaget.

De sålunda påhållna procenttalen enligt nämnda skala samt markens med ledning däraf uträknade värde per hektar i sitt nuvarande vattenskadade tillstånd finnas införda i resp. 16 och 17 kolumnerna af värderingslängden.

Skillnaden mellan blifvande och nuvarande värde utgör värdet af den förbättring, som genom förslaget anses tillskyndas de vattenskadade markerna, och är detta värde per hektar införd i värderingslängdens 18 kolumn.

Markvärdet och de närmast intill densamma

na belägna somliga ängsmarkerna liksom äfven ängsmarkerna omkring Timsjönn vinna icke fullständig bortläggning genom aflapsgräfvarnas upptagande enligt nu uppiätkadt förslag. På grund häraf hafva, i förhållande till dessa ägarefigurers häjdläge öfver blifvande medeltallståndet i resp. vattendrag, reduktionsbel blifvit uträknade medelst hvilka nämnda ägarefigurers värde blifvit reduceradt med hänsyn till dess omr eller mindre fullständiga bortläggning genom företaget. Dessa reduktionsbel ålufinnas i värderingslängdens kolumn 19. För samtliga öfriga marker, hvilka genom företaget utålla möjlighet till fullständig bortläggning, och där någon värdering sålunda icke förekommer, är reduktionsbel angifvet med 1.0.

Med ledning af de enligt förnämnda grunder utållna markvärdena per hektar hafva för hvarje ägarefigur dess nuvarande och blifvande värde samt förbättringsvärde blifvit uträknade och införda i kol. 20-25 af värderingslängden.

För omr östra bortläggningsområdet har värdet efter företaget utifrån de beräknats uppgå till 14'601.40 kronor, markens värde i dess nuvarande vattenskadade tillstånd har uppskattats till 4'161.67 kronor, och uppgår sålunda det genom företaget utållna jordförbättringsvärdet inom området till 10'439.73 kronor. Detta värde öfverstiger med 4'189.73 kr. den för området beräknade bortläggningskostnaden 6'250.- kr.

För marken inom västra bortläggningsområdet har värdet efter företaget beräknats komma att stiga till 10'892.25 kr.; dess värde i nuvarande vattenskadade tillstånd har uppskattats till 2'974.55, och uppgår förbättringsvärdet sålunda till 7'917.70 kronor, hvilket belopp öfverstiger med 2'917.70 kronor bortläggningskostnaderna för området, 5'000.- kronor.

Kostnadernas fördelning.

Som förut nämnts äro de båda försläggningsområdena fullständigt beroende af hvarandra om och afseende på de åtgärder, som upptagas för försläggning af resp. marken. Markerna inom östra försläggningsområdet skola sålunda insamma bekosta uppgrävningen af afloppet A-B C-D, under det att afloppet B-E-F skall bekostas enbart af markerna inom västra försläggningsområdet.

Östra försläggningsområdet omfattar ågofiguerna N°s 1-160. Nedre delen därpå, som är närmast beroende af uppgrävningen af sträckan A-B-C, kan anses innehålla ågofiguerna 1-92. Förbättringsvärdet för dessa ågofiguurer är beräknadt till 7 119.18 kr., medan kostnaden för nämnda sträckas uppgräv till 3 630.- kr. Kostnaden per förbättringskrona blir sålunda i detta fall 0.51 kr. Ågofiguerna 93-160, hvilka till största delen äro belägna omkring 1.0 meter högre än förenämnda grupp, kunna anses vara närmast beroende af uppgrävningen af sträckan C-D, hvilket arbete beräknats till 2 620.- kr. nns kostnad. Förbättringsvärdet för sistnämnda ågofiguurer uppgår till 3 320.55 kr. och kostnaden per förbättringskrona sålunda till 0.79 kr. Om båda markgrupperna betraktas såsom en samfällighet, inom hvilken kostnaden för hela afloppet A-B-C-D skall fördelas på all mark i mån af dess förbättring, kommer kostnaden per förbättringskrona att inom hela området uppgå till 0.60 kr. Detta senare alternativ innebär sålunda en väsentlig minskning i utgifterna för den öfre markgruppen, men däremot en endast obetydlig höjning af kostnaderna för den nedre. Vid sådant förhållande finna styrelsen som skäligt föreskrifva, att all inom östra försläggningsområdet belägen mark skall anses som

in samfällighet, inom hvilken kostnaden för upp-
tagandet och framtida underhållet af aflöpsgrafen A-
B-C-D skall fördelas i mån af den förbättring, som
enligt synmännens uppskattning kommer att tillstym-
mas marken genom bortläggningen.

Västra bortläggningsområdet, som innefattar
ägarfigurna 161-234, utgör på grund af markernas
inbördes höjdläge in samfällighet, inom hvilken
kostnaderna för upptagandet och framtida under-
hållet af aflöpsgrafen B-E-F skall fördelas i för-
hållande till markernas uppskattade förbättrings-
värde. Kostnaden för förbättringskrona kommer
att inom detta område uppgå till 0.63 kronor.

Kostnaden för ombyggandet af de öfre
resp. aflöps föreslagna brarna skall fördelas inom
de olika bortläggningsområdena enligt nu angif-
na grunder. För brarnas framtida underhåll må
därunder de svara, som använda vägen ifråga.

Efter summan af förbättringsvärdena
för hvarje inom de olika områdena ingående
humnansdel hafva repartitionstal blifvit uträk-
nade och införda i värderingslängdens 26 kolumn.
Dessa procenttal angifva således den procent hvar-
med vidutbörande jordägare skall delaga i kostna-
derna för områdets bortläggning.

Uvad beträffar kostnaderna för synför-
rättningen samt andra för hela företaget gemen-
samma kostnader, föreskrifva synmännen, att
desamma skola fördelas på all i företaget, d.v.s.
båda bortläggningsområdena, ingående mark i
enlighet med dess uppskattade förbättringsvärde.
För detta ändamål reviderliga repartitionstal i
procent hafva införts i 28 kol af värderingslängden.

De för hvarje humnansdel belöpande om-
delarna i kostnaden för bortläggningsarbetet och

synförsättningen framgå närmare af särskildt upprättad kostnadsfördelningslängd.

Försättningar

I utlighet med intressenternas vid sammankäde inför synmännen uttalade önsket, förklara synmännen att försättning icke skall utgå för den jord, som kommer att tagas i anspråk för aflöpssgrafsarnas utvidgning eller för jordupplag längs desamma.

Förstånd till företags utförande bör, när med företaget afses sänkning af sjö, sökas hos vederbörande Konungens Befallningshafvande, innan arbetet påbörjas. Lämpligt synes det allmännas rätt icke börjas af ifrågakommande företag.

Trivik den 19 decembre 1918.

Hjäns luns vägnar:

Olof Fredholm.

Statens Landbruksingenieur.

L. M. Pettersson.

E. J. Carlsson.